

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 35.695/2/V

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères, le 14 juillet 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi "portant assentiment aux actes internationaux suivants :

- 1° Traité entre le Royaume de Belgique, le Royaume de Danemark, la République fédérale d'Allemagne, la République hellénique, le Royaume d'Espagne, la République française, l'Irlande, la République italienne, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas, la République d'Autriche, la République portugaise, la République de Finlande, le Royaume de Suède, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord (États membres de l'Union européenne) et la République tchèque, la République d'Estonie, la République de Chypre, la République de Lettonie, la République de Lituanie, la République de Hongrie, la République de Malte, la République de Pologne, la République de Slovénie, la République slovaque relatif à l'adhésion de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Hongrie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de la Slovénie et de la République slovaque à l'Union européenne,
 - 2° Acte relatif aux conditions d'adhésion de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Hongrie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovénie et de la République slovaque, et aux adaptations des traités sur lesquels est fondée l'Union européenne, Annexes I (à) XVIII, Protocoles 1 (à) 10, et
 - 3° Acte final avec déclarations,
- faits à Athènes le 16 avril 2003", a donné le 16 juillet 2003 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et modifié par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"(l'urgence est motivée) ... uit het feit dat de lidstaten van de Europese Unie hun interne ratificatie van het toetredingsverdrag moeten beëindigen vóór 1 mei 2004, de datum waarop het van kracht wordt. Er dient onderstreept te worden dat de inwerkingtreding van dit verdrag immers afhangt van de voorwaarde dat alle EU-lidstaten op deze datum het toetredingsverdrag hebben geratificeerd. Wat betekent dat een eventuele vertraging bij de interne Belgische ratificatie mogelijk de inwerkingtreding van het toetredingsverdrag zou verhinderen en dus de uitbreiding van de Europese Unie voorzien op 1 mei 2004 zou in de weg staan.

Deze vertraging beïnvloedt tevens de verkiezing van het Europees Parlement, die voorzien is in aansluiting op de uitbreiding van de Europese Unie en die het mogelijk maakt om vertegenwoordigers van de nieuwe lidstaten te verkiezen.

Een eventuele vertraging zou zware schade toebrengen aan ons land. Het zou België in een lastige diplomatieke positie plaatsen. België zou daardoor onder hevige externe druk komen te staan, waarbij een snelle oplossing voor de vertraging zou geëist worden. Ook puur symbolisch zou dit zeer nadelig zijn voor ons land. België kan het zich - als stichtend lid van de Europese Unie - niet veroorloven om verantwoordelijk te zijn voor een eventuele vertraging van de EU-uitbreiding. Dat zou de geloofwaardigheid van ons land volledig ondergraven in zijn rol van promotor van de Europese eenmaking.

Tenslotte is het op binnenlands vlak belangrijk dat het Parlement voldoende tijd krijgt om een parlementair debat te voeren over dergelijk belangrijk wetsontwerp. Het is dan ook aangewezen dat het wetsontwerp spoedig aan het federaal parlement kan overgemaakt worden."

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limitera son examen au fondement légal du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

*

* *

Sur ces trois points, le projet appelle les observations qui suivent.

.../...

Examen du projet

Conformément à l'usage, il y a lieu de rédiger l'article 2 comme suit :

"Art. 2. Le Traité entre le Royaume de Belgique, le Royaume de Danemark, la République fédérale d'Allemagne, la République hellénique, le Royaume d'Espagne, la République française, l'Irlande, la République italienne, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas, la République d'Autriche, la République portugaise, la République de Finlande, le Royaume de Suède, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord (Etats membres de l'Union européenne) et la République tchèque, la République d'Estonie, la République de Chypre, la République de Lettonie, la République de Lituanie, la République de Hongrie, la République de Malte, la République de Pologne, la République de Slovénie, la République slovaque relatif à l'adhésion de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Hongrie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovénie et de la République slovaque à l'Union européenne, et l'Acte final, faits à Athènes, le 16 avril 2003, sortiront leur plein et entier effet."

En effet, l'"Acte relatif aux conditions d'adhésion (...)", les annexes, les protocoles et les déclarations font partie intégrante du Traité ou de l'Acte final.

L'intitulé de l'avant-projet de loi sera revu en conséquence.

Par voie de conséquence, les articles 3 et 4, devenus inutiles, seront omis.

La chambre était composée de

Madame	M.-L. WILLOT-THOMAS,	président de chambre,
Messieurs	P. LIÉNARDY, P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
Madame	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. L. JANS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. Y. CHAUFFOUREAUX, référendaire adjoint.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON

M.-L. WILLOT-THOMAS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.695/2/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 14 juli 2003 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "houdende instemming met volgende internationale akten :

- 1° Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie,
 - 2° Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek, en de aanpassing van de verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, Bijlagen I tot en met XVIII, Protocolen 1 tot en met 10, en
 - 3° Slotakte met de verklaringen,
- gedaan te Athene op 16 april 2003", heeft op 16 juli 2003 het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en gewijzigd bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt :

"het verzoek om spoedbehandeling wordt gemotiveerd met het feit dat de lidstaten van de Europese Unie hun interne ratificatie van het toetredingsverdrag moeten beëindigen vóór 1 mei 2004, de datum waarop het van kracht wordt. Er dient onderstreept te worden dat de inwerkingtreding van dit verdrag immers afhangt van de voorwaarde dat alle EU-lidstaten op deze datum het toetredingsverdrag hebben geratificeerd. Wat betekent dat een eventuele vertraging bij de interne Belgische ratificatie mogelijk de inwerkingtreding van het toetredingsverdrag zou verhinderen en dus de uitbreiding van de Europese Unie voorzien op 1 mei 2004 zou in de weg staan.

Deze vertraging beïnvloedt tevens de verkiezing van het Europees Parlement, die voorzien is in aansluiting op de uitbreiding van de Europese Unie en die het mogelijk maakt om vertegenwoordigers van de nieuwe lidstaten te verkiezen.

Een eventuele vertraging zou zware schade toebrengen aan ons land. Het zou België in een lastige diplomatieke positie plaatsen. België zou daardoor onder hevige externe druk komen te staan, waarbij een snelle oplossing voor de vertraging zou geëist worden. Ook puur symbolisch zou dit zeer nadelig zijn voor ons land. België kan het zich - als stichtend lid van de Europese Unie - niet veroorloven om verantwoordelijk te zijn voor een eventuele vertraging van de EU-uitbreiding. Dat zou de geloofwaardigheid van ons land volledig ondergraven in zijn rol van promotor van de Europese eenmaking.

Tenslotte is het op binnenlands vlak belangrijk dat het Parlement voldoende tijd krijgt om een parlementair debat te voeren over dergelijk belangrijk wetsontwerp. Het is dan ook aangewezen dat het wetsontwerp spoedig aan het federaal parlement kan overgemaakt worden."

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag is ingediend op grond van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

*
* *

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Onderzoek van het ontwerp

Zoals gebruikelijk is, behoort artikel 2 als volgt te worden geredigeerd :

"Art. 2. Het Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de Slotakte, gedaan te Athene op 16 april 2003, zullen volkomen gevolg hebben."

.../...

De "Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden (...)", de bijlagen, de protocollen en de verklaringen maken immers integraal deel uit van het Verdrag of van de Slotakte.

Het opschrift van het voorontwerp van wet moet dienovereenkomstig worden herzien.

De artikelen 3 en 4 zijn bijgevolg doelloos en moeten vervallen.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	M.-L. WILLOT-THOMAS,	kamervoorzitter,
de Heren	P. LIÉNARDY, P. VANDERNOOT,	staatsraden,
Mevrouw	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. JANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

M.-L. WILLOT-THOMAS